

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60. — Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjav: „Sava“, Kranj

Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Avstrija in Rusija.

V zadnjem času opazamo ponovno, da dunajsko časopisje tarna o ruski agresivnosti in bolj ali manj odkrito namigava na bližajoči se konflikt med obema državama.

Vajeni smo takih izbruhov dunajske šovinistične žurnalistike, koje poglavitna naloga je, oblatiti vse, kar je slovanskega. Dokazov za to ni treba dolgo iskati. Spomniti se je treba le pisave teh listov ob času zadnje balkanske vojne. Kake gorostasne neresnice je to časopisje nagromadilo o Srbiji in Črni gori. In dasiravno je bilo vse to iz trte izvito in zlagano, se poskuša sedaj ista igra napram Rusiji.

Res, da prijateljski odnošaji med Avstrijo in Rusijo niso ravno najboljši. Saj je ruski zunanji minister Sasanov v proračunski komisiji dume govoril tudi o mogočnosti mednarodnih konfliktov. A kdo je pravzaprav kriv vsem tem vednim nespozumljenjem? Ako zasledujemo dogodke in premotrimo razmere, pridemo do zaključka, da je ravno Avstrija sama največ kriva napetosti med obema državama. Na drugi strani pa lahko z mirno vestjo trdimo, da tudi rusko časopisje ni nič bolje ter da smatra za svojo edino nalogo, hujskati proti Avstriji in Nemčiji. Razložek je samo ta, da politika, katero zagovarja dunajsko časopisje in v katero se naravnost sili državo, očitno škoduje Avstriji, med tem, ko je pisarjenje ruskih listov le izraz mišljenja in ciljev ruske politike. Da pa se giblje ruska zunanja politika v pravi smeri, so nam dokaz doseženi uspehi.

Tako ruskim listom ni prav, da se je sklenil mir med Poljaki in Rusini v Galiciji. Za avstrijsko politiko je to gotovo uspeh, dočim je ta sprava otežkočila veleruske nakane. Dokler sta se rusinski in poljski narod sovražila, je imel velikoruski vpliv upanje na uspeh. V tem hipu pa, ko sta sklenila oba naroda spravo, so se ruski propagandi izpodmaknila tla. O tem se je nedavno tega prav bridko pritožil grof Bobrinsky na nekem shodu. Ruski nacionalisti vidijo v tej rusinsko-poljski spravi poizkus avstrijske vlade, našuntati Maloruse na Rus-

kem proti enotnosti cele Rusije. Ako to „enotnost“ pogledamo bližje, se kaj čudno reprezentira. Obstaja namreč v tem, da se odreka Malorusom vsaka pravica do samostojnosti, bodisi zdaj že v narodnem, političnem ali kulturnem pogledu. Narod, ki obsega nad 33 milijonov ljudi, hočejo po vsi sili pretvoriti v veleruse.

Povod napadati Avstrijo so našli ruski listi v dejstvu, da se novoimenovani poslanik za Petrograd grof Szapary ni takoj tja napotil, ker ga je v Avstriji zadrževala bolezen njegove žene.

Avstrijski listi pa kvitirajo te ljubeznivosti z očitanjem, da stori Rusija vse, da bi škodovala Avstriji. Glavni povod temu pa je dalo vsekakor Pasičevo in Venizelosovo potovanje v Petrograd. Avstrija ve prav dobro, da je imelo to Pasičevo potovanje poglavitni namen, zasigurati Srbiji rusko pomoč. Če se pa našim diplomatom Srbijo samo omeni, postanejo takoj slabe volje. Kakor smo že večkrat poudarjali, si je naša zunanja politika vtepla v glavo, da ji je Srbija najhujši sovražnik in jasno se vidi smer vse te politike, škodovati Srbiji, kjer le mogoče. Ta domišljija je postala pri naših diplomatih fiksna ideja in naj ukrene Srbija kar le hoče, gotovo se bo v Avstriji oglasil kak list, ki bo, inspiriran po našem zunanjem uradu, dokazoval, da je ta srbski ukrep proti koristim Avstrije. Tako je bilo s srbskim pohodom k morju, tako je bilo z orijentsko železnico v novoosvojenih pokrajinah, tako je pri trgovskih zvezah, ki jih sklepa Srbija.

Ziv krst torej ne more zameriti, ako si Srbija išče pomoči tam, kjer je sigurno, da jo lahko dobi, namreč na Ruskem. Nad leto dni so se avstrijski diplomati trudili s tem, da bi razbili balkansko zvezo. Posrečila se je ta nakana. Za kar, mimogrede povedano, pri neizmerni samopašnosti bolgarskega Ferdinanda, ni bilo treba prehudega napore možgan. Igrali so z Bolgarijo nevarno igro ter hoteli izkoristiti rumunsko prijaznost v sebične namene. Uspeh pa je bil naravnost čudovit. Bolgarija je doživela strahovit poraz in Ferdinand utegne poplačati avstrijske simpatije s prestolom. V Rumuniji pa se je sovraštvo do nas poglobilo vzlic vsem posetom novoimenovanega bukovinskega

namestnika grofa Merana. Da to sovraštvo ne izbruhne z vso silo, se imamo zahvaliti le osebnosti kralja Karola samega. O protiaavstrijskem kurzu v Rumuniji kaže že imenovanje ministrskega predsednika pred par meseci. Sestavo kabineta je kralj Karol izročil najhujšemu sovražniku Avstrije, ministru Bratianu.

Vse te poizkuse oslabiti Slované na Balkanu pa občuti tudi Rusija kot pokroviteljica. In ni se čuditi, da skuša avstrijska stremljenja omejiti s svojim uplivom. Kot nalašč pa ji pride na pomoč nezmožnost avstrijskih diplomantov. Spretno poskuša Rusija vse avstrijske napake izkoristiti zase in to se ji tem lažje posreči, ker Avstrija, mesto da bi uvidevala storjene napake ter jih skušala popraviti, živi v mislih, da je ravnala prav.

Očividno se torej širi ruski vpliv na Balkanu in zadnje Pasičevo potovanje v Petrograd je vzne-mirilo avstrijske diplomate iznova. K temu pridejo še vesti, ki so se jele porajati, da misli sedanji ruski minister zunanjih zadev Sasonov odstopiti ter da pride na njegovo mesto sedanji ruski poslanik v Belgradu Hartvig. Hartvig je oni veliki diplomat, ki je ustvaril nekdanjo balkansko zvezo in znano je, da je po porazu Turkov izjavil v družbi politikov, da pride po razpadu Turčije na vrsto Avstrija. Ako so te vesti resnične in povoda ni, dvomiti o njih, dobi Rusija zunanjega ministra, ki bo zastavil vso diplomatično spretnost v to, da docela izpodrine avstrijski vpliv na Balkanu. Da mu bo pri tem avstrijska diplomacija s svojo trmoglavostjo naravnost pomagala, o tem smo lahko prepričani.

Jako značilno za nastale razmere te tudi dejstvo, da srbski prestolonaslednik princ Aleksander pri svojem povratku iz Petrograda ni čutil potrebe, zaprositi na Dunaju avdijence, dasiravno ga je vse dunajsko časopisje naravnost pozivalo, da naj to stori in da mu je ljubeznjiv sprejem zagotovljen. Ogledoval si je samo lepote dunajskega mesta in se zopet odpeljal, ne da bi bil stopil v stik s kakim avstrijskim diplomatom. Tudi Pasič je tako storil v Budimpešti pri svojem povratku iz Bukarešta. Srbija pač ve, da ima za zaveznico Rusijo in da

PODLISTEK.

E. H. M.:

Na pustni torek.

Na pustni torek so imele šivilje velike tvrdke Zagorec in sin prosto popoldne. Kakor jata mladih razposajenih ptičkov so vihrale po stopnjicah navzdol, ko je ura odbila poludne. Na Anico, ki je bila čedno dekle, je že čakal njen ženin. Na mo-žitev seveda za enkrat še ni bilo misliti, a ime-novala ga je svojega ženina, ker se je to lepše slišalo.

Pa kaj se hoče! Zaslužila je kot šivilja bore malo, in čeravno je zaslužil on nekoliko več, si vendar ni mogel mnogo prihraniti, ker je skrbel tudi še za mlajšega brata.

A bila sta mlada in časa sta imela še dovolj, da čakata. Osobito pa sta mislila danes, ko je solnce sijalo uprav pomladansko, edinole na veselo sedanost.

Ravno na predpust se je veselila Anica in rada bi bila to življenje uživala v polni meri. Zato se ji je takoj povetil nosek, ko ji je njen Valentin predlagal izprehod v naravo.

„Ne, Tinče, tja ven, kjer danes ne vidiš drugega, kakor golo drevje in mokre travnike, pa že ne grem! Med ljudi hočem, maske bi si rada ogledala! Kako je pač žalostno, ako mora človek paziti na vsak vinar! Kako rada bi se bila maskirala. A nas eden res nima nikakega veselja!“

Valentin je bil dobra duša. Občutil je nekako težko, da je hodila Ana černo poleg njega, danes, na dan, ko se vse veseli. Saj mu je dekle samo na sebi tudi dosti bolje ugajalo, če se je smejalo in so blesteli beli zobki iz polnih, rdečih usten.

„Veš, kaj, Anica! Obleci ti mojo obleko, meni pa daj kaj tvojega, potem sva oba maskirana!“

Ta predlog ji je bil takoj všeč.

„Da, to bo veselo!“ zakliče in ploskne v roko. „Saj sem si že vedno želela, da se oblečem — enkrat kot gospod! Človek se lahko potem dosti prostejše giblje. Brke si bom naredila in poljubila bom vsako dekle!“

„Škoda, da ti jaz še svojih brk ne morem posoditi. Ali pa naj si jih morda porežem?“

„Kaj še! Bel pajčolan ti dam in nič se ne bo videlo tvolih brk!“

Veselila se je kakor otrok. A Valentin je postal naenkrat zamišljen.

„Kaj ti pa je? Ali morda zopet nočeš, sedaj ko vidiš, da se že tako veselim?“ vpraša nepotrežljivo.

„Seveda hočem. Ali veš, — moja obleko moram danes zvečer zopet imeti, kajti druge nimam. Drugače jutri niti na delo ne morem. Poletno obleko sem pustil namreč prenarediti za svojega brata in črna, ki sem jo podedoval po rajnemu očetu, je pri materi, da ne pridejo molji vanjo. Ne imel bi torej kaj obleči.“

„V moje stanovanje ne smeš ponoči. To bi teta nikdar ne dopustila!“ Ana je trenotek pre-

mišljevala. „Veš kaj, počakal boš v veži. Jaz se hitro preoblečem v domačo obleko ter ti tvojo prinesem dol. Za popoldne ti pa posodim mojo črno nedeljsko obleko. Te ne rabim jutri. Ali paziti moraš nanjo!“ —

Ana je stanovala pri teti in v vsi naglici je kosila. Pripravila je vse potrebno za Tinčeta v kuhinji in ko je le - ta prišel, sta se preoblekla ter šla.

Vse je čvrsti parček opazovalo, ko se je prikazal roko v roki. Valentin je pošiljal gospodom poljube, Ana pa je vsaki ženski pogledala drzno v obraz, pušila cigareto ter se imenitno zabavala.

A ta predpustna šala se ni končala tako veselo kakor se je pričela. Naval mask in ljudi je postal vedno večji in ravno ko je Valentin Ani povedal, da ima vsega dosti in da gresta na čašo piva, jih je ločila drenjajoča se množica.

Boječe je iskala Ana z očmi svojega ženina, kar prihrumi iz neke gostilne cel trop divjih klovnov. Obkolili so ubogega mladeniča ter ga potegnili seboj, in naj se je še toliko branil. Obmetavali so ga s korijandoli in ga ovijali s serpentinami. Ko pa ga je nek klovn s pavovim peresom začel šeggetati pod nosom, se je razljutil in nevoljno vskliknil: „Norec, poišči si za svoje šale drugega!“

„Za te besede mi boš dal odgovor!“ odgovori klovn z globokim glasom.

„Ali se znaš boriti?“ zašepče Ani pijerotka, ki se ji je obesila na roko. „To je namreč najboljši sabljač in porezal ti bo prav gotovo ušesa!“

Avstrije ne potrebuje. Kar potrebuje dobi iz drugih držav in cesar ima preveč, lahko izvaža, ne da bi stopila na avstrijska tla, v Italijo in Francijo. Zato je Pašič v Budimpešti tudi lahko odkrito povedal, da je odvisna bodoča trgovinska pogodba med Srbijo in Avstrijo, edinole od zadnje.

Kakršne so torej razmere sedaj, ni vzroka stokati nad rusko agresivnostjo. Avstrija naj pripiše nastale razmere svoji nezmožni diplomaciji. Predvsem pa naj gleda, da se čimprej izmota iz albanskih homatij. Čim agresivnejši bomo na Balkanu, tem hitreje so bo uresničilo ono, česar se bojimo, namreč: nova balkanska zveza pod protektoratom Rusije.

Novi knez Albanije.

Princ Wied se je odpravil na pot, da zasede novo ustanovljeni prestol Albanije. Minoli teden se je mudil v Rimu in na Dunaju. Ta teden obišče angleškega kralja in predsednika francoske republike. Zaznamovati je, da v Rimu ni obiskal papeža. Kot vzrok, da princ ni prišel v Vatikan, navajajo, da so ga z italijanske strani opozorili na to, da kot še nekronani knez ne more oficijelno obiskati papeža, ker bi sicer priznal, da obstoja razen kraljevega dvora v Rimu še drug dvor. Kot privatna oseba pa gre lahko vsak čas v Vatikan. Princ Wied je potem naprosil papeža, da mu naj dovoli privatno avdijenco, iz Vatikana pa je prišel kategoričen odgovor, da mora priti k papežu na obisk ali kot albanski knez ali pa sploh ne. Z druge strani zopet pravijo, da je vzrok, da princ Wied ni obiskal papeža, pred vsem ta, da se ni hotel zameriti mohamedancem in pravoslavnim prebivalcem v Albaniji.

Na Dunaju so ga sprejeli z vsemi častmi in cesar ga je odlikoval z redi. Dne 24. t. m. se bo bržčas odpeljal v Drač. Častno eskorto bodo tvorile ladje trozveze in sicer se bodo udeležile te eskorte tri ali štiri italijanske vojne ladje, štiri avstrijske in dve nemški vojni ladji. Hude skrbi pa dela sedaj velesilam vprašanje albanske banke in albanskega posojila. Tripelententa namreč ne odneha od svojih zahtev in od mednarodne kontrole ter pravi, da nima ničesar proti temu, če posodita Avstro-Ogrska in Italija Albaniji 10 milijonov. Če pa mislita posoditi ta denar na račun posojila, smeta to storiti samo pod kontrolo mednarodne komisije. To vprašanje je sedaj še tem večje važnosti, ker so si že sedaj napravili v Albaniji prav lepa korita. Med holandsko in albansko provizorično vlado je bila napravljena namreč pogodba o plačilu častnikom albanskega orožništva. Glasom te pogodbe dobi vsak poročnik 8000, stotnik 16.000 in vsak višji častnik 30.000 frankov letne plače, razen tega še doklado za vojaško opravo in v slučaju, da bi bil kdo ranjen, še odškodnino 50.000 do 100.000 frankov. Če bo šlo tako naprej, bo kmalu zmanjkalo denarja in z davki v Albaniji bo križ. To pa tembolj, ker bo novi knez odvisen od trozveze in tripelentente. Politično ga bo Avstrija silila v svojo smer, katero pa ne bo smel zasledovati, ker se bo drugače zameril Italiji. Po vrhu bo pa moral ravnati tudi po migljajih Francije, ker bo le-ta vsekako vir denarnih posojil. Kakor se vidi, torej knezu Wiedu ne bo poslano z rožicami.

Ani je postajalo vroče. S tresočim glasom je povedala, da ni moški in da je le za šalo oblekla obleko svojega ženina.

Ta izpoved je prišla mladim gospodom ravno prav. Povedali so ji, da so to takoj opazili ter jo vprašali po imenu. Ko so čuli, da ji je ime Ana, so se ji jeli dobrikati in kosali so se med seboj, kdo bo lepše ž njo ravnal.

Nekaj časa je bilo to tudi Ani všeč, a naposled je le hotela v gostilno, kjer jo je čakal Valentin. Klovni pa so jo vedno tolažili, naj vsaj še malo potrpi in da jo povedejo sami tja.

Tako so uganjali razne burke in konečno jeli izmenjavati v neki samotnejši ulici celo izložbene omare. Tako so odnesli neko omarico, kjer je bilo lepo uvrščeno umetno zobovje, k bližnjemu mesarju. Izložbo nekega fotografa — slike samih lepih žensk — so prenesli pod napisno tablico babice in ko so ravnokar hoteli sneti brivski znak, je zavil v ulico stražnik.

Mož postave je prišel bližje in strogo povpraševal, kaj in kako. A nekdo izmed razposajencev mu je vrgel žabico pod noge, tako da se je pred skakajočo ognjeno stvarjo stražnik v vsi naglici umaknil v stran.

„Ali ne veste, da je prepovedano metati ognjene stvari? Zapisati si moram vaša imena,“ grmel je mož postave.

A druhal se ni dala motiti. Vpila in plesala je okoli njega, dokler stražnik ni postal jezen ter zagrozil z aretacijo.

POLITIČNI PREGLED.

Ogrska korupcija.

Kakor znano, je hotela neka igralska družba kupiti Margaretni otok v Budimpešti ter ustanoviti na otoku igralnico. Da bi dobila za to potrebno koncesijo od vlade, je družba podkupila različne osebe. Vložila se je tozadevna interpelacija v ogradnem državnem zboru in minolo sredo je ministrski predsednik Tisza povedal, kdo je bil vse podkupljen. Priznal je, da je poskusila banka s provizijami podkupiti nekatere poslance, med njimi eksterne člane delavne stranke grofa Kornicha, Ladislava Horanskega in Štefana Morvaya. Vsak je dobil po več tisoč kron. Dobili pa so denar tudi opozicijski poslanci in sicer je dobil dr. Desider Polonyi letni honorar 6000 K baje kot zastopnik banke, razen tega pa še razne posebne nagrade. V bančnih zapisnikih se nahaja tudi vsota 505.000 za časopisje. Od te vsote so dobili budimpeštanski listi 480.000 K, zunanji pa 176.000 kron. Podkupljen je bil opozicijski list „Pesti Hirlap“ z 21.000 K in neka opozicijska korespondenca s 35 tisoč kronami. Posamezni uredniki listov v Budimpešti so dobili 39.000 K, drugi časnikarji 33.000 K. Tiszova razkritja so napravila v parlamentu silno senzacijo.

Ogrsko državno posojilo.

Ogrska vlada je najela 500 milijonov kron posojila in ker jih ni dobila v Franciji, so ji morale poskočiti na pomoč nemške banke na čelu ji banka Rotschild. Izda se 4½% posojilo v znesku 500 milijonov kron, ki se amortizira v 60 letih in ima stalni kurz napram tujim valutam. Konsorcij prevzame od tega posojila 375 milijonov fiksno in 125 milijonov v opcijo. Od tega dohodka se porabi 125 milijonov kron za izmeno 1. julija t. l. in 1. januarja 1915 zapadlih 4½% ogrskih državnih zadolžnic, ostanek se porabi po večini v opcijske svrhe. Z ozirom na to in da se ugotovi smeri denarnega trga, je izbral ogrski finančni minister to pot obliko amortizacijskega posojila. Odplačevanje se bo vršilo potom enakih polletnih annuitet, začenši od šestega leta in ne bo mogoče posojila tekom prvih 10 let, do 1. marca 1925 odpovedati. Londonska banka N. M. Rothschild in sin je prevzela že v naprej od konsorcija proti fiksnem računu 3 milijone funtov z odgovarjajočo nadaljno opcijo ter bo izvedla v Londonu javno subskripcijo. Ostali znesek 400 milijonov kron se razporedi 24. februarja t. l. v Avstro-Ogrski, Nemčiji, Holandski, Belgiji in Švici v subskripcijo. Prvič po dolgih letih se bo torej udeležil zopet londonski denarni trg subskripcije ogrskega državnega posojila.

Črna gora.

V prvi seji novoizvoljene črnogorske skupščine je podala vlada svoj program, ki obsega v glavnem sledeče: Izginile so ovire med obema srbskima kraljevinama, vendar pa moramo še izvršiti marsikatero neizvedene narodne naloge. In uresničenje teh je odvisno od zmernosti, takta in preudarnosti onih, ki imajo v rokah upravo v Črni gori in v bratski Srbiji. Pred vsem je potrebno, da se uveljavi skupna vojaška in diplomatska akcija s Srbijo. Treba je, da z združenimi silami

Zmenili pa se niso za to grožnjo. Vpili so nadalje, ga šegotali s pavovimi peresi pod nosom ter ga bombardirali s korijandolom.

Sedaj pa je možu minilo potrpljenje. „Na stražnico greste vsi! Aretiram vas!“ je vpil. Zano pa se je prikazal na drugem koncu ulice policijski tovariš.

To pa je zdramilo predrzne klovne. Vzeli so noge pod pazduho in tekli, kolikor so mogli. Ko je stražnik videl, da mu mislijo žrtve uteči, jo je ubral za njimi, a stare njegove noge niso bile vajene takega napora. Ko se je parkrat prekopicnil, je prijel ravno še Ano. Drugemu stražniku se je posrečilo prijeti še tri druge in vsi skupaj so šli na policijo, kjer jih je strogi policijski komisar zaprl čez noč. Nič ni Ani pomagalo, da je povedala, kako je prišla v to družbo, policiji se je zdelo to tembolj sumljivo. Ločili so jo od moških in jo dali v ženski oddelek, kjer je prebila moč.

Valentin je v dogovorjeni gostilni žalostno čakal na izgubljen Ano. Neprenehoma je zrl na vrata, skozi katere so prihajale različne maske, a le Ane ni bilo.

Medtem se je zmračilo in Valentin se je napravil na pot. Preostajalo mu ni drugega, kakor vprašati pri teti, ako je Ana morda že prišla domov. Poleg Ane ga je pa tudi skrbelo, kako bo prišel do svoje edine obleke, brez katere jutri ne more na delo. Sam nad seboj se je jezil, da je

zberemo vso svojo energijo in vse svoje moči in jih vložimo v obrambo srbskih narodnih interesov. Mi izpovedujemo narodno edinstvo Srbov in Hrvatov in bomo, zvesti tradicijam Črne gore in njenih vladarjev, najizraziteje in nevstrašno delovali za jugoslovansko vzajemnost in edinstvo v vseh kulturnih podvigih jugoslovanskih in sicer po svoji moči in veličini. Nadalje je potreba, da pazno in skrbno negujemo idejo o skupnih interesih balkanskih držav in jih spravljamo v soglasje s svojimi cilji, ne žrtvujoč pri tem pravičnih interesov Črne gore in Srbstva.

Proti Koburžanu.

V Bolgariji vre čimdalje bolj. Vedno jasneje prihaja na dan, da je bil glavni krivec strašnega poraza, kateri je zadel Bolgarijo Ferdinand. Tako priobčuje „Balkanska Tribuna“ sledeče zanimivosti: Dne 13. junija 1913 je bil potres v Trnovu. 16. in 17. junija se je pripeljala carica Eleonora, da poseti žrtve strašnega potresa. Pri povratku smo jo spremili na kolodvor. Tu so baš spravljali v vozove vojne ranjence. Srce se je krčilo od boli in mestni načelnik Šivarov se je obrnil k carici ter ji rekel: „Vaše Veličanstvo, bolgarski narod je že mnogo žrtvoval in prelil že potoke dragocene svoje krvi, naj bodo to zadnje njegove žrtve!“ Nato je carica odgovorila: „Gospod Šivarov, to še žal niso poslednje žrtve!“ To dokazuje, da so na dvoru imeli že 13. junija sklenjeno vojno z zaveznicama Srbijo in Grško. Odvetnik Hrišto Počaljev, pripoveduje: Zbrala se je nas velika družba, v kateri so bili pristaši vseh strank. V družbi se je nahajal tudi general Savov. Rotili smo ga, naj nam pove, kdo je pravi krivec strašne katastrofe, ki je zadela Bolgarsko meseca julija. On se je končno vdal in rekel: „Izberite dvanajst mož, ki znajo molčati in čuvati tajnost.“ Izbrali smo jih in stopili so z generalom v sosedno sobo. Savov je tu potegnil iz listnice dokumente in rekel: „Glejte, čitajte in prepričajte se, kdo je krivec.“ In na podlagi teh dokumentov smo se prepričali, da je glavni in edini krivec — car Ferdinand. Poslanec Kosta Rankov pripoveduje med drugim: Ko se je Tončev, delegat pri mirovnih pogajanjih v Bukarešti, vrnil iz Romunske, je pripovedoval to-le: „Ko me je kralj Karel sprejel v avdijenci, mi je rekel: Gospod Tončev, ni na svetu človeka, ki bi me bil tako ožalostil, kakor car Ferdinand. Jaz sem to povedal carju, ali on mi na to ni ničesar odgovoril.“

Zanimive podatke

je podal v eni zadnjih sej hrvaškega sabora frankovec posl. Zat luka. Povedal je, da se je za časa aneksije Bosne in Hercegovine Frankovi stranki od kompetentne strani obljubilo, da se bo Hrvaška združila z Bosno in Hercegovino, toda samo pod pogojem, ako se hrvaška stranka prava zaveže, da bo z vsemi sredstvi delovala med Hrvatji za aneksijo Bosne. To je stranka tudi storila, ko je pa bila aneksija izvršena, so merodajni krogi stranko ogoljufali in snedli svojo obljubo. Kakor se je takrat godilo čisti stranki prava, tako se bo sedaj tudi hrvaško-srbski koaliciji. Za Hrvaté imajo gotovi krogi le obljube, ki jih pa nikdar ne izpolnejo.

oblekel žensko krilo in prav srčno je zahrepenel po svojih moških hlačah.

Teta se je jela jokati, ko je izvedela, da se je Ana izgubila. Domišljevala si je vse mogoče nesreče, med katerim je bila še najmanjša ta, da je Ano povozil avtomobil.

Ko je pol ure premišljevala vse načine smrti, po katerih bi Ana izgubila mlado življenje, je prišla končno na misel, da je dekle dobila morda kako prijateljico, katera jo je vzela seboj. „Ob dvanajstih bo pa gotovo prišla domov,“ je končala.

Tako je sedel Valentin do dvanajstih pri teti v kuhinji. Čakal je na Ano in nič manj nestrpno na svoje hlače ter poslušal kričanje mask na ulici.

Naposled pa je potihnil tudi šunder na cesti. Pepelnica se je pričela in kot žalosten spomin na pustni terek je sedel le Valentin pri teti v ženski obleki.

Ni mu preostalo drugega, kakor iti domov.

Na vse zgodaj pa je bil že zopet pri teti. Ravno prav je bil razpoložen, da pojasni Ani temeljito svoje stališče; za norca imeti se vendar ni pustil.

Kako pa se je ustrašil, ko je izvedel, da je bil stražnik pri teti, ki je vzel obleko za Ano seboj ter povedal, da je v zaporu.

„In moja obleka!“ je zavpil Valentin. „Zakaj niste šli s stražnikom, da bi mi prinesli obleko!“

Tu pa je pri teti slabo naletel. Vsa ogorčena je zavrnila zahtevo, da naj gre na policijo. „Jaz sem uradnika vdova in ni mi treba hoditi na po-

Narodno-gospodarstvo.

Tržne cene

na tedenski semenj v Kranju, dne 16. febr. 1914		
Pšenica 100 kg	K	24.—
Rž	"	20.—
Ječmen	"	17.—
Oves	"	17.—
Koruza rdeča	"	20.—
Koruza rumena	"	18.—
Koruza nova	"	16.—
Ajda	"	22.—
Proso	"	20.—
Deteljno seme	"	160.—
Fižol ribničan	"	32.—
Fižol koks	"	33.—
Fižol mandolan	"	30.—
Leča	"	20.—
Pšeno	"	30.—
Ješprenj	"	28.—
Krompir	"	4.20
Mleko 1 l	"	—20
Surovo maslo 1 kg	"	3.50
Maslo 1 "	"	3.—
Govedina I. 1 "	"	1.68
Govedina II. 1 "	"	1.60
Teletna I. 1 "	"	2.—
Teletn all. 1 "	"	1.80
Svinjina I. 1 "	"	2.—
Svinjina II. 1 "	"	1.80
Prekajena svinjina I. 1 kg	"	2.20
Prekajena svinjina II. 1 "	"	2.—
Slanina I. 1 "	"	2.—
Slanina II. 1 "	"	1.70
Jajca 9 kom.	"	—80

Na tedenski semenj v Kranju, dne 16. februarja 1914 se je priglasilo: 207 glav domače govede, 0 glav bosanske govede, 0 glav hrvaške govede, 6 teleta, 74 prešičev, 0 ovac. — Od prignane živine je bilo za mesarja: 190 glav domače govede, 0 glav bosanske govede, 69 prešičev. — Cena od 1 kg žive teže 80 v za pitane vole, 74—76 v za srednje pitane vole, 68—70 v za nič pitane vole, 0 v za bosansko (hrvaško) goved, K — 98 za teleta, K 1.14 za prešiče pitane, K — za prešiče za rejo.

DOPISI.

Iz Križev. Onemu strahopetnemu ovaduhu, ki je podal c. kr. glavarstvu v Kranju anonimno ovadbo, češ, da sem lepil lepake brez koncesije ter usiljeval „Naš glas“, plačam 100 kron (kron sto) nagrade, ako mi dokaže, da sem v ovadbi navedena dejanja res storil. Našemu župniku Zabukovcu pa čestitam, da ima med somišljeniki tako podle, lažnjive in strahopetne denuncijante, ki nimajo poguma svoje laži tudi podpisati.

Simon Smuk, Retnje št. 4.

Jeseniške novice.

Domišljavost. Menda ga ni tako domišljavega človeka, kot je naš kaplan Zbontar iz Kroke. Ta velika ničla, ki na Jesenicah nikjer v poštev ne pride, je pričel stresati svojo sitnost nad tistimi šolskimi otroci, ki z dovoljenjem starišev hodijo k „Sokolu“ telovadit. Na vsak način

licijo. Kaj je Ana zakrivila, sicer ne vem, ali rajše umrem, kot da bi morala na stražnico.“

Ni mu torej preostajalo drugega, kakor da jo moral iti sam, izposodil si je le drug klobuk od tete, ker bi bil vzbudil bel klobuk, ki je bil sicer za pustni terek prav pripraven, na pepelnico vseobčo pozornost.

Zunaj pa je prav pošteno snežilo in deževalo in žalostno so plavali po lužah ostanki včerajšnjega pustnega torca.

Razburjen je stopil Valentin v policijski urad in prosil navzočega stražnika, ako bi ne mogel spregovoriti par besedi z gospico Ano, katero so včeraj aretirali.

Stražnik, ki je le malo spal, je bil čmeren in je prošnjo osorno odklonil. A Valentin je obstal na svoji zahtevi ter tako zbudil pozornost stražnikovo. Le - ta si je ogledal Valentina natančneje ter hitro spoznal, da je ta še maskiran. „Kaj ne veste, da je pepelnica!“ ga nahrulil. „Taka drznost, hoditi po mestu kot ženska z brkami.“

„Saj to je ravno! Dal sem Ani svojo obleko in sedaj nimam druge. V srajci pa tudi nisem mogel priti!“

Vsi so se zasmeli in celo strogi stražnik se ni mogel ubraniti porogljivega posmeha. Vendar pa je rekel odklanjajoče: „Maskiranca vendar ne morem peljati k uradniku, ki ima obleko v varstvu. Pošljite koga drugega. Sami pa glejte, da pridete domov. Ako Vas danes dobe na cesti maskiranega, zapro še vas.“

hoče postati pravi kranjski duhovnik, katerega opravilo je, blafiti in preganjati vse, kar ni odeto s škapulirji in svetinjcami. Kakor povsod, ima tudi v šoli včasih smolo. Tako se je zgodilo, da mu je v šoli nekega dne nek fantek povedal, da se Sokoli, oziroma sokolski naraščaj, vede povsod dostojno, nasprotno pa se je našel med čukarskim naraščajem gojenec, ki je skozi odprto okno vdrl v Sokolovo telovadnico in tam opravil svojo potrebo, in da je potem sokolski vajenec moral pospraviti za nečednim čukom. Vse to domišljavega kaplančeta seveda nič ne ovira, da ne bi dal čukcem dobre rede, sokolskemu naraščaju pa najslabše. Nas pa seveda to navsezadnje nič ne briga. S tistim krščanskim naukom, ki je vse prej kakor krščanski, lahko Zbontar razpolaga kakor mu drago. Našim otrokom taki redi v življenju prav nič ne koristijo.

Kranjski deželni zbor.

III seja dne 19. februarja 1914.

Deželni glavar je otvoril sejo ob četrt na 12 in imenoval za zapisnikarja posl. pl. Šukljeja in Dermastija.

Narodno-napredni poslanci so vložili te-le predloge in interpelacije:

Posl. Mazelle in tovariši na njega ekselencu barona Schwarza v zadevi preložitve klanca na državni cesti v Metliki.

Samostojni predlog posl. Julija Mazelleja in tovarišev v zadevi c. kr. politične ekspoziture v Višnji gori.

Samostojni predlog posl. Julija Mazelleja in tovarišev v zadevi preskrbe pitne vode v Gradacu, Kloštru in Vranovičah, občine Gradac v Beji Krajini.

Samostojni predlog posl. E. Gangla in tovarišev glede na nekatere izpremembe določb o zglaševanju zaradi vojaških taks.

Interpelacija posl. dr. Ravniharja in tovarišev do njega ekselence g. deželnega predsednika barona Schwarza v zadevi jezikovne ravnopravnosti pri državnih uradih na Kranjskem.

Interpelacija posl. E. Gangla in tovarišev na njega ekselencu gospoda deželnega predsednika glede na povišanje provizije nekaterim provizionistom eraričnega rudnika v Idriji.

Samostalen predlog posl. Turka in tovarišev na izpremembo deželnega zakona od 20. decembra 1884 št. 17 odnosno od 28. oktobra 1911 št. 41.

Dež. glavar odgovarja na razne interpelacije. K dr. Krekovemu predlogu o deželni posredovalnici stavi posl. dr. Novak predlog:

Deželni odbor se pooblašča, da povrne onim občinam, ki dovoljujejo iz občinske blagajne brezposelnim prispevke, ki nimajo značaja ubožne podpore, polovico v ta namen uporabljene vsote. V proračun za leto 1914 naj se vpostavi v ta namen znesek 10.000 kron.

Posl. E. Gangl stavi predlog:

C. kr. ministrstvo za javna dela se pozivlja, naj ustanovi v Idriji obrtno delavnico, da se bo mogla moška mladina, ki je odrasla šolski dobi, pa še ne more biti sprejeta v rudniško delo (torej od 14. do 17. leta) izučiti v raznih obrtih, ki jih rabi rudniška uprava pri svojih obratih, ter da se čuva

In ubogi Valentin se je plazil po najmanj obljudenih cestah domov, kjer pa je oddaleč videl oko postave, je hitro izginil v kako vežo.

Gospa teta pa je bila tudi še sedaj uradnikova vdova in ni hotela iti na policijo po obleko. Pač pa se je spomnila, da ima pod streho v kovčeku še obleko od rajnekega moža. To je prinesla Valentinu in dasi je dišala pošteno po kafri in mu je bila saj trikrat prevelika, jo je vseeno oblekel ter šel tako na delo, da se oprusti. Tovariši pa so zbijali na njegov račun šale, kar pa v svoji skrbi za Ano še opazil ni.

Ana je prišla par ur pozneje domov. Ko so pri zaslišanju na policiji klovni izpovedali, da je nedolžna, so jo takoj izpustili.

Domov prišedši je dolgo jokala, a tudi teh solz je bilo naposled konec. V časopisu je namreč brala zvečer sledeče naznanilo: „Gospodična Ana, ki bi bila tako rada šla h Valentinu, a po naši krivdi tega ni mogla storiti, se prosi, da naznani svoj naslov. Klovni.“

To je tudi storila, a le skrivaj, ker ni vedela, ali bo to Valentinu všeč. Ko pa je drugi dan prišlo pismo, ki je vsebovalo sto kron in besedilo: „Občutek imamo, da smo Vam mnogo dolžni, ker ste trpeli za naše neumnosti. Zato se drznemo s priloženim izreči svojo zahvalo,“ je povedala to tudi Valentinu, ki ni imel naposled nič proti temu, pač pa proti vsaki predpustni šali.

brezposelnosti in pred slabimi moralnimi in materialnimi vplivi, ki so zaradi brezposelnosti škodljivi za to mladino.

Interpelacija E. Gangla in tovarišev na Njega ekselencu g. deželnega predsednika v zadevi novega plačilnika za delavstvo eraričnega rudnika v Idriji.

Interpelacija poslanca dr. Ravniharja in tovarišev do deželnega glavarja g. dr. Iv. Šušteršiča v zadevi učiteljskih plač.

Interpelacija dr. Fran Novaka in tovarišev na g. deželnega predsednika Njega ekselencu barona Schwarza glede zapostavljanja slovenščine od strani c. kr. deželne vlade.

Interpelacija dr. Fran Novaka in tovarišev na g. deželnega predsednika Njega ekselencu barona Schwarza radi izhajanja „Laibacher Zeitung“ v slovenskem jeziku.

Interpelacija poslanca Josipa Lavrenčiča in tovarišev na g. deželnega glavarja dr. Šušteršiča v zadevi poprave vodovoda v Senožečah.

Interpelacija poslanca Josipa Lavrenčiča in tovarišev v zadevi stavbe občinske hiše in gasilne shrambe v Senožečah, na g. deželnega glavarja dr. Šušteršiča.

Interpelacija poslanca Josipa Lavrenčiča in tovarišev na g. deželnega glavarja dr. Šušteršiča v zadevi preložitve ceste Knežak-Zagorje-Parje.

Ob 2. popoldne prekine dež. glavar sejo, ki se nadaljuje v petek. 20. t. m.

* * *

Seja dne 20. februarja 1914.

Ob 9. uri 50 minut je deželni glavar dr. Ivan Šušteršič otvoril sejo in imenoval za zapisnikarje poslanca barona Borna in Mihelčiča.

Napredni poslanci so vložili te-le interpelacije: Nujni predlog poslanca inž. Šukljeja in tovarišev, zadevajoč podeljevanje omejenih stavbno-obrtnih koncesij.

Interpelacija poslanca inž. Šukljeja in tovarišev na g. deželnega glavarja dr. I. Šušteršiča v zadevi oddaje gradbenih del za vipavsko vojašnico.

Potem se nadaljuje debata o dr. Krekovem predlogu glede deželne posredovalnice. Predlog je utemeljeval dr. Krek in porabil priliko za osebne žalitve.

Sledi razprava o raznih predlogih. K Hladnikovem predlogu, da se zabrani nezmislno izvajanje sena v tuje dežele se oglašuje tudi poslanec Ribnikar in dokaže, da je ravno Gospodarska zveza ona, ki prodaja seno izven dežele. Klerikalci uprizore hrupen škandal, ki se še poveča, ko očita Dermastija Ribnikarju denuncijantstvo.

Končno pride na vrsto poročilo odseka za volilno reformo. V odsekovem imenu poroča posl. Pegan o dosedanjih negativnih uspehih in predlaga:

Visoka zbornica podaljšaj odseku rok za končno poročilo.

Posl. Jarc predlaga, da se da odseku rok do prihodnjega torca. (Napredni poslanci kličejo: Do pustnega torca! Posl. dr. Triller: Ali bomo na pustno nedeljo delali volilno reformo? Komedija!) Zbornica je gori navedeni predlog sprejela brez debate.

Poročilo verifikacijskega odseka se je odložilo do prihodnje seje.

Nato je prišel v razpravo nujni predlog posl. dr. Kreka v varstvo čebelarstva.

Zbornica je priznala predlogu nujnost, nakar se je predlog izročil kmetijskemu odseku. Prihodnja seja bo na pustni terek dopoldne.

DNEVNE VESTI.

Državni zbor. Kakor se čuje, bo sklican državni zbor začetkom marca. Prej pa mislijo popolniti ministrstvo. Govori se, da bo finančni minister sedanji gališki namestnik vitez Korytowski, gališki minister krajan pa načelnik Poljskega kluba dr. Leo. V slučaju, če bi češkoagrarna obstrukcija ne prenehala, je vlada odločena, da razpusti državni zbor.

Kranjska mestna občina proti deželnemu odboru. Kakor smo že poročali, je prosil posestnik Štefan Lubeinschegg v Kranju mestno občino za dovoljenje gradbe mostu čez občinsko pot v svrhu zveze svoje hiše z njegovim, na nasprotni strani pota ležečim vrtom. Mestni zastop je Lubeinscheggovo prošnjo zavrnil, in sicer z ozirom na neoviran promet na občinskih potih. Lubeinschegg se je pritožil na deželni odbor, ki je njegovi pritožbi ugodil in dovolil Lubeinscheggu premostitev občinske poti. Mestna občina v Kranju se je pritožila proti temu odloku deželnega odbora kranjskega na upravno sodišče na Dunaju, ki je obravnavalo to zadevo meseca aprila lanskega leta. Upravno sodišče na Dunaju je razveljavilo odlok kranjskega deželnega odbora, in sicer zaradi pomanjkljivega postopanja. Kljub temu pa je deželni odbor vstrajal pri svoji določbi. Proti temu se je pritožila mestna občina zopet na upravno sodišče, ki je sklenilo, da vztraja pri svoji prvotni razsodbi, ki jo je izdalo meseca aprila, in je ponovno razveljavilo tozadevni odlok deželnega odbora kranjskega.

Prijetne vesti iz Albanije. S Cetinja poročajo, da se pripravljajo v severni Albaniji splošna vstaja. Črnogorska vlada je odredila delno mobilizacijo ter poklicala 10.000 mož pod orožje, da ojači svoje obmejne postojanke. Tudi Srbija pripravljajo varnostne korake. Istotako pa se pripravljajo tudi v južni Albaniji resni nemiri. Prebivalstvo severnega Epira se namerava z orožjem v roki upreti prikloniti k Albaniji. Oficijozno grško odsvetovanje ni imelo nobenega uspeha. To so torej prav razveseljive vesti iz naše s tolikim naporom pridobljene interesne sfere v Albaniji.

Neverjetno kakor čujemo, bo izdala vojaška oblast več besednjakov. Namen teh različnih besednjakov je, da bi si z njim častniki pomagali osobito v obmejnih postojankah. Med drugimi izide tudi besednjak v — albanščini. Mi bi k temu nič ne pripomnili, če bi naša vojaška oblast skrbela zato, da znajo oficirji v prvi vrsti jezik onih avstrijskih prebivalcev med katerimi živijo. Tako pa smo pač upravičeni, prav skromno misliti, da bo zmešala ta presneta Albanija vsem našim kapacitetam glave.

Zvišanje deželni doklad. Klerikalci so začeli pripravljati kmečke volilce na neprijetno presenečenje. V zadnjem „Domoljubu“ napovedujejo, da bodo zvišali deželne doklade. To je sad slabega gospodarstva in brezvestnega razsipanja deželnega denarja. Ko so klerikalci prevzeli deželno gospodarstvo, je bilo to v vzornem redu. Prejšnja večina je skrbela, da ni več izdajala, kakor je imela denarja, da je dobro, pametno in vestno gospodarila in vsak vinar koristno porabila. Klerikalci pa so, prišedši na krmilo, delali tako, kakor dela lahkomišeln človek, ki je zadel v loteriji. Začeli so razmetavati denar brezmišeln, razmetavali so ga za najbolj nepotrebne stvari in so v kratkih letih deželno gospodarstvo tako temeljito zavozili, da že zdaj sami naznanjajo, da bo treba doklade zvišati.

Naš častiti kolega pred dunajsko poroto. Za obravnavo o tožbi Kamile Theimerjeve proti „Gorenjcu“ je delegirano dunajsko porotno sodišče; kakor čujemo, je tudi „Slovenec“ prosil, naj se za tožbo proti njemu delegira dunajsko porotno sodišče.

Amerikanska prebrisanost. Andrej Zupan vulgo Tolmajnarjev iz Cerkelj je bil uslužben štiri in pol leta v Ameriki v rovih. — Tam je zbolel in zblaznel. Dolžnost Zedinjenih držav bi bila, da bi skrbele za ubogega delavca. A te svoje dolžnosti so se na prav enostavni način iznebile. Dne 8. februarja je pripeljal Zupana elegantno oblečen Amerikanec v fijakerju vsega nesnažnega na Gorenje k njegovemu bratu in zahteval nekako potrdilo, da je blaznega Zupana res oddal. Slučajno je bil Zupanov brat tudi v Ameriki ter je razumel angleško govorico. — Torej ameriški kapitalistični sistem, kakor si lepšega niti misliti ne moremo. Najprvo izkoristiti ubogega delavca — trpina do zadnjega, izmozgati mu telesne in duševne sile, ko pa so te sile izčrpane, se ga otrese kakor nadelneža. Celo vožnjo v Evropo se je riskira, samo da ameriškem velekapitalu, ki je dandanes vladar sveta, ni treba skrbeti za svojo žrtev.

Selce. Po daljšem bolehanju je umrl naš g. nadučitelj Josip Jeglič. Pokojnik je bil rojen leta 1884. v Podbrezjah, študiral je v Ljubljani, napravil leta 1904. na učiteljski maturi in leta 1908. zrelostno preizkušeno. Služboval je od 4. septembra 1904. do 5. oktobra 1911. l. kot začasni učitelj in od takrat naprej kot nadučitelj v Selcih. Pokojnik je bil blaga gorenjska duša, splošno priljubljen in spoštovan. Prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Pogreb nadučitelja Josipa Jegliča. Včeraj dopoldne je bil v Selcih nad Škofjo Loko pogreb ondomnega nadučitelja g. Josipa Jegliča. Kako priljubljen je bil pokojnik, izpričal je njegov pogreb, katerega se je udeležilo poleg sorodstva izredno mnogo domačinov; pa tudi iz gorske Sorice, iz sosednjih Železnikov, iz bližnje Škofje Loke in iz oddaljenega Kranja so prišli spremit znanci in tovariši prerano umrlega k zadnjemu počitku. V žalnem sprevodu je bila šolska mladina iz Selc in iz Podlonka z zastavo, selška požarna bramba in bralno društvo tudi z zastavo. V poslednje slovo mu je na grobu ginljivo govoril c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Karel Simon. Pred šolo in ob odprtem grobu pa mu je zapel zbor stanovskih tovarišev pretresujoče žalostinke. — Rajni, ki je bil vzoren učitelj in skrben šolski vodja, je umrl za jetiko. Kal te neazdravljive bolezni je dobil ob neki priliki, ko je prišel poučevati v ekskurzno šolo v Podlonk. Ves razgret od težavne gorske poti, se je prehladil pri pouku v mrzli učni sobi. Od tedaj je vidno bolehal. Bolezen mu je vzela že lansko leto skoro ves glas, v tork ponoči pa mu je uničila nanagloma tudi mlado življenje. Zapušča žalujčo soprogo iz dobro znane narodne rodbine Šliberjeve iz Selc, pa triletno Olgico in leto starega sinčka Joška. Pri nešteti znancih, prijateljih in tovariših ostane blagi in vrli mož v neizbrisnem spominu!

Pomiloščenje. Cesar je pomiloštil 84 jetnikov med njimi 8 iz mariborske, 7 iz koperske, 4 iz gradiške, 4 iz graške in 4 iz begunjske kaznilnice.

Revizija mer in utežev ter tehtnic se bo od strani pristojne oblasti v kratkem pričela; zato opozarjamo vse trgovce in obrtnike, da dajo

svoje mere, uteže in tehtnice, katerim je z lanskim letom potekla veljavnost, takoj zopet na novo cementirati.

Dva slovanska umetnika v tujini. Našemu koncertnemu občinstvu dobro znani in priljubljeni klavirski virtuoz gosp. Anton Trost se je napotil z enim najodličnejšim Sevčikovim učencem, violin-skim virtuozom Zlatko Balokovičem (iz Zagreba) na enomesečno koncertno turnejo. Oba umetnika sta sedaj v Kairi, kjer ju je sprejel tudi avstrijski poslanik. Koncertirala sta tudi v poslaniškem klubu. Na povratku iz Egipta obiščeta najbrže tudi več italijanskih mest. — Za nas Slovence je gotovo razveseljivo, da zaslovi ime slovenskega umetnika ne samo preko mej dežele, ampak tudi države in celo kontinenta. Častno pa je to posebno za „Glasbeno Matico“ v Ljubljani, koje učitelj je g. Trost. Tako se bo menda zopet po dolgem času pri enem slovenskem umetniku izpolnil rek „Per aspera ad astra“.

XII. velika maškarada. Slavno občinstvo opozarjamo še enkrat na to priljubljeno prireditev Sokola. Soba za igralce in kadilce je pripravljena in je to vadijska soba v I. nadstropju na desno. Da se v priliki ne bode nabralo preveč dima, prosimo kadilce, da se poslužujejo te sobe vsaj do polnoči, odnosno do odmora. Ker se obeta jako veliko mask, opozarjamo jih, da naj si preskrbe vstopnice, ki se dobe v prodajni v trgovini Ferd. Sajovica, poprej, da se jim ne bode treba pred dvema odbornikoma demaskirati, kar je zamudno in za maske neprijetno. Ob počitku naj se občinstvo ne gnete okrog že postavljenih miz, ker se bode postavilo v dvorano zadostno število miz, da bode lahko vsak komudno sedel, samo malo potrpljenja bo treba. Ta navodila podamo na prošnjo sokolskega odbora. Priporočamo torej slavnemu občinstvu, ki hoče preživeti zadnje dni Kurentove vlade v veseli in neprisiljeni zabavi, da naj si ne zamudi ogledati te maškarade, na kateri se bode lahko zavrtel do belega dne, če ga bodo srbele toliko časa pefe. Na svidenje vsem na maškaradi.

Iz Kelmorajna. Dne 12. t. m. je na visoki šoli za narodno gospodarstvo in trgovino v Kolinu ob Renu diplomiral z dobrim uspehom g. Mate Demšar iz Loma pri Škofji Loki.

Občni zbor podružnice Slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Kranju vršil se je v četrtek, dne 19. t. m. Predsednik g. Franc Berjak otvori občni zbor ter pozdravi navzoče. Povdarja važnost trgovskega stanu ter potrebo organizacije istega. Organizacija slovenskih trgovcev je slovensko trgovsko društvo „Merkur“ in dolžnost vsakega pripadnika trgovskega stanu je, da bi bil član tega društva. Žali Bog se najdejo še trgovci in trgovski nastavljenjci, ki ne uvidevajo potrebe združenja. Bodri navzoče, da agitirajo med svojimi sovrstniki, da se tudi isti združijo na isti prepotrebni organizaciji. Konečno spominja se smrti večletnega predsednika osrednjega društva g. ces. svet. dr. Ivana Murnika, ter podružničnega člana g. Janko Pollaka, ter se navzoči v znak sožalja dvignejo raz sedežev. Tajnik g. Josip Cvar poroča o društvnem delovanju v pretečenem letu. Društvo je imelo koncem ustanovnega leta 39 rednih in 4 podporne člane. Blagajnik g. Anton Adamič poda poročilo o blagajničnem stanju. Nato so se soglasno sprejele nekatere spremembe podružničnih pravil. Pri volitvah izvoljen je bil predsednikom soglasno z vsklikom g. Franc Berjak, odbornikom pa iz vrste trgovcev gg. Adamič Anton, Dolenz Edvard in Sajovic Janko, ter iz vrste nastavljenjcev gg. Cvar Josip, Kukovca Fran, Majdič Fran in Valenčič Ivan. Odborovim namestnikom so bili izvoljeni gg. Rus Rudolf, Feldin Mirko in Molan Ivan, pregledovalcem računov pa gg. Simon Oskar in Mošet Fran. Po končanem občnem zboru razvil se je živahen razgovor o podružničnih in trgovskih zadevah.

Ogenj. 14. svečana okoli 5. ure popoldne je nastal pod streho posestnice Ivane Jenko v Smedniku ogenj, ki je uničil hišno in gospodarsko splotje ter napravil okoli 3000 kron škode. Vzrok požara je neprevidnost. Jenkova je namreč zakurila prehudo grmado za pečenje kruha in iskre, ki so se valile iz peči skozi malo odprtino v podstrešje so vžigale pod streho hranjeno seno. Jenkova je bila zavarovana pri zavarovalnici „Dunav“ za 1500 kron.

Živinske sejme v Gorenjem Logatcu je logaško okrajno glavarstvo zaradi nedostatkov sejmišča za nedoločen čas prepovedalo.

Iz Škofje Loke. O nesreči, ki se je pripetila minoli teden teden, nam pišejo: Voznik, Blažetkov hlapec iz Stare Loke je peljal na saneh deske na kolodvor in je pri Suškem mostu srečal avtomobil, ki vozi na kolodvor. Umaknil se mu je preveč h kraju, kjer se nahaja jarek in nad istim zid (škarpa), nakar so mu sani zdrknile v jarek in so se deske naslonile ter pritisnile voznika na zid. Bil je nezavesten, ko so ga rešili ter peljali domov, a v pondeljek je že zopet vozil deske. Na ta način torej ni umrl in se mu tudi konji niso splašili. Vse to lahko potrdi dotični voznik in njegov tovariš, ki je bil takrat, ko se je to zgodilo, poleg. — Kakor se razvidi iz zgorajšnjega, ne zadene pri tej nesreči nikaka

Knjige Matice slovenske so ravnokar izšle in so se začele razpošiljati te dni. Letošnji Martični knjižni dar obsega 6 knjig. Obširneje izpregovorimo o njih v eni prihodnjih številkih. Krivda niti šoferja, niti avtomobil, ampak je bila vzrok nesreče več ali manj le slaba cesta.

Veselico priredi Prometno društvo „Mojstrana-Dovje“ dne 22. svečana 1914 v hotelu Triglav v Mojstrani. Vspored: Tombola in ples. Začetek tombole je točno ob 7. uri zvečer.

Vohun je naslov senzacijski drami v dveh dejanjih, ki jo predvaja ta teden kino J. Nadišar. Na sporedu je dalje: „Eclairjeva revija“, ki vsebuje novice v modi, športu i. t. d., naravni posnetek „Laški bersaglieri“, dramo „Handikap-dirka“ in velekomično sliko „Purcl igra tennis.“ Cene prostorov in dnevi predstav so zopet navadni.

Na državnih cestah c. kr. stavbenega okraja v Kranju se bodo izvršila leta 1914. sledeča vzdrževalna oziroma rekonstrukcijska dela: a) na ljubeljski cesti: 1) Pobarvanje železne ograje na novem savskem mostu v Kranju, preračunjeno na K 180.—. b) na korenski cesti: 2) Rekonstrukcijskega prepustka v km 30,4, preračunjena na K 1350.—. 3) Vzdrževalna dela na mostu v gozdu km 48.—, na prepustku v km 51,2 in na mostu čez Pišenco v Kranjski gori, preračunjena na K 3300.—. 4) Rekonstrukcija Cuznarjevega mostu v km 55.—, preračunjena na K 3900.—. c) Razventega se bode oddala: 5) dobava cestnega orodja za okrogli znesek K 230.—. Podjetniki, ki nameravajo staviti ponudbe glede razpisanih stavb, se vabijo oddati iste, spremljene s položnico c. kr. davčnega urada v Kranju, glasom katere je ponudnik položil 5% varščino od ponudene svote in kolekovane s kolekom za eno krono, pri stavbenem oddelku c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju najpozneje do 11. sušca 1914 ob 10. uri dopoldne. Kot varščina se naj sprejemajo razven gotovega denarja, avstrijski državni papirji, vložne knjižice hranilnic, osnovanih po hranilničnem pravilniku iz leta 1844, rentne knjižice c. kr. poštnih hranilnice, bančna poroštvena pisma in izjemoma tudi menjice. Ponudba se glasi lahko na eno ali več stavb in mora biti spisana po vzorcu, navedenem v konkurenčnih določilih. Načrti, stroškovniki, splošni in posebni pogoji ter konkurenčna določila se v pogled v uradnih urah pri c. kr. vodstvu stavbnega okraja v Kranju.

Orožne vaje. Pri c. kr. deželnoobrambovskih polkih se bodo vršile orožne vaje tekom leta 1914 spomladi in jeseni; dnevi poziva za te vaje pa še niso določeni. Vsakemu deželnoobrambovcu je prosto, z ozirom na njegove družinske in druge razmere, da si izbere tisto orožno vajo, katere bi se po svojih razmerah lažje udeležil in naj to svojo željo naznani takoj pri županstvu svojega bivališča. Poklicani bodo k orožnim vajam letos sledeči: 1) novinci in nadomestni rezervisti brambovskega pešpolka št. 27 bodo pozvani k prvi vojaški izučbi za dne 2. marca t. l. 2) orožne vaje za rezerviste in nadomestne rezerviste navedenega polka se pričnejo: a) 1. maja za tiste, ki bodo pozvani za 4 tedne; 6. maja za tiste, ki bodo pozvani za 3 tedne in 13. maja za tiste, ki bodo pozvani za 2 tedna in orožne vaje. 3) Jesenske orožne vaje se bodo vršile v tekočem letu v času od 15. avgusta do 15. septembra. 4) Orožne vaje za brambovske topničarje havbične divizije št. 22 se pričnejo (2 turnus) meseca maja (2 turnus) sredi julija.

Stanovanje
in več suhih skladišč
sprejme v najem s 15. aprilom.

A. Adamič :: Kranj

Kino J. Nadišar.

Vsako soboto, nedeljo in pondeljek.
Nov spored!

Sprejme se krepak

44 3—2

učenec

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo v knjigovoznico in kartonažerijo

Viljem Požgaj v Kranju.

FAFF

šivalni stroji

so priznane najboljše in najtrpežnejše, tečejo na kroglice, vsled česar je tek zelo lahak in tih.

10 letna garancija.

Pouk v umetnem vezenju brezplačen.

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles

LJUBLJANA, SODNA UL. št. 7.

zraven sodnije.

33 26-2

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Plesna veselica

se vrši

dne 22. februarja v gostilni pri „Živinskem trgu“ (pri „Felnarju“.)

Za obilen obisk se priporoča

Janko Engelman

gostilničar.

46

Proda se lepa, štirinadstropje visoka hiša

36 3-3

v kateri se nahajajo trgovine, kakor tudi stanovanja. Hiša leži v sredini mesta Gradec je izvrstna točka in nese letno 10.800 K. Proda se pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Vpraša naj se v Kranju, hšt. 79.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman :: Kranj

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercijelne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

120 52-26

Glavna zaloga pri Peter Majdiču Merkur, in Franc Dolenzu v Kranju.

Ododa se takoj stanovanje

157-14

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritliklinami. Podatki pri upravnistvu tega lista.

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52-6

Trgovina z moško obleko. — Prodaja raznega sukna in štofov za moške obleke. — Ravno tam lastna delavnica za obleke, ki se po naročilu dobro, ceno in nujno izgotove.

Kokriško predmestje

v lastni hiši zaloga šivalnih strojev in potrebščin. Ravno tam kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

9-8

RUDOLF RUS

urar in trgovec

poleg lekarne v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Vsake vrste ščipalniki in očala. Ročne in žepne električne svetilke.

Najnižje cene brez konkurence. Ceniki zastoj in poštnine prosti.

M. Rant - Kranj

trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom

Trbovljski in češki premog.

Nakup suhih gob in deželnih pridelkov.

Kolodvorska restavracija

priporoča

8 52-8

vedno sveže Budjeviško pivo ter pristna vina in dobro kuhinjo

Tiskarna „Sava“ v Kranju

Vizitke, poročna naznanila, zavitke, pisma, račune, bolete, jukste, vabila, lepaki, posmrtnice, cirkularji, troškovniki, letaki, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati.

Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila.

Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za io primernih prostorih.

Karel Čamernik & Co.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega
davka.

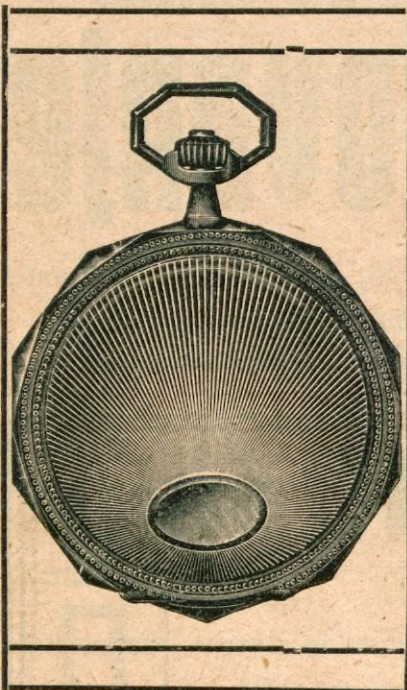
4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega
davka.

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

Rezervni zaklad
nad K 800.000.

10 52—8

Ivan Levičnik
urar in trgovec v Kranju
Velika zaloga
ur, zlatnine in srebrnine
Optični predmeti
Najcenejša prilika za nakup
ženinom in nevestam.
Cene brez konkurence
Postrežba
Solidna.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne, izven velikih praznikov na razpolago.

Vsaki dan zvečer

KONCERT
avarna-Zvezda
Paganini-
orkestrion

Vinotoč in zajutrkovalnica

Zdravko Krajnc, Kranj

Trgovina delikates, špecerije in deželnih pridelkov.

16 52—8

ženinom!

Najstarejša
trgovina

Ferd. Sajovic
v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča svojo bogato zalogo vedno najnovejšega in najboljšega manufakturnega blaga. Posebno se priporoča

ženinom in nevestam

za nakup bal

ker ima v tem blagu največjo izbero.

3 52—8

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik od 9.—12. dopoldne.